

ΣΥΝΔΙΑΣΤΙΚΗ (Πεπερασμένη)

Combinatorics

→ Προβλήματα Δυσκόλου Μέτρηματος.

Πρόβλημα 1

Πόσα είναι τα δυνατά αποτελέσματα, όταν από έναν πληθυσμό n αντικειμένων διαλέξω k με επανατοποθέτηση.

Διαφορετικά:

Πιχνώ ένα φάρι με n εἴδους k φορές και αναρρωτιέμαι για τα δυνατά αποτελέσματα αυτών του πειράματος

Αυτά θα είναι n^k

Αν υποθέσω ότι για k πειράματα του (n -εἴδους) φάρια έχω n^k δυνατά αποτελέσματα, τότε, για καθ' ἓνα απ' αυτά στην $(k+1)$ φορά μπορεί να εωχιστεί με n τρόπους

$$\text{Άρα } n^k \cdot n = n^{k+1}$$

Πρόβλημα 2

Με πόσους τρόπους μπορώ να διατάξω k αντικείμενα από τα n

Διαφορετικά:

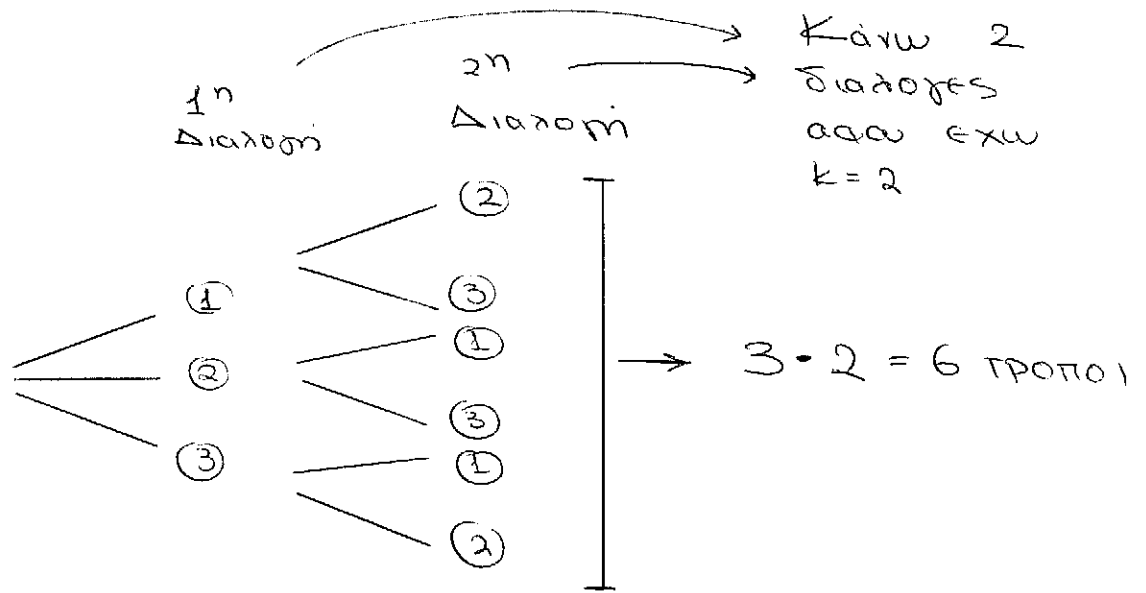
Διαλέξω k λαχνούς στην σειρά, από ένα κουτί με n λαχνούς.

■ Για $n=3$ και $k=2$

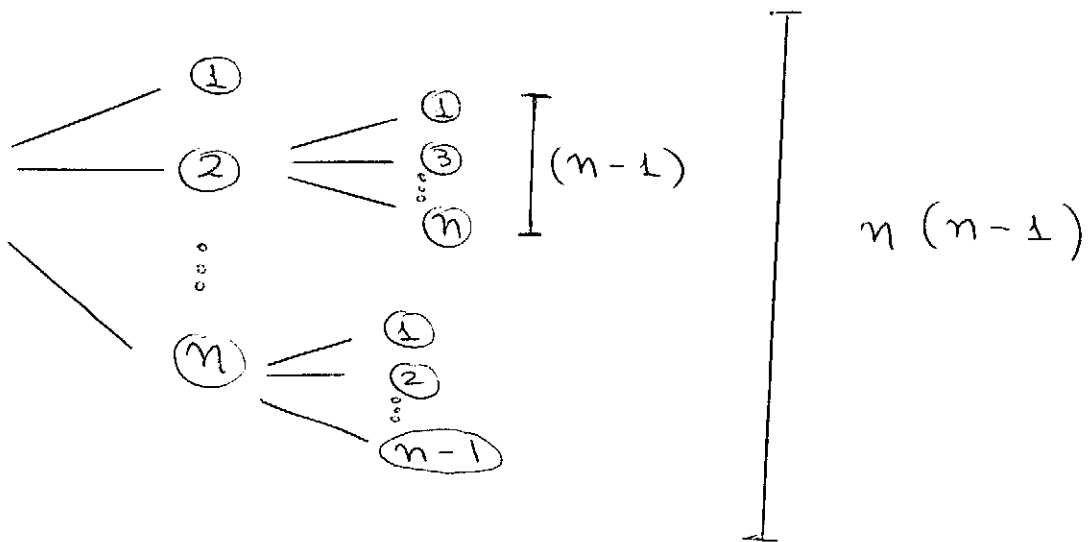
Έστω ότι οι τρεις χαχαί είναι οι εξής:

①   ②   ③

Τότε θα είναι:

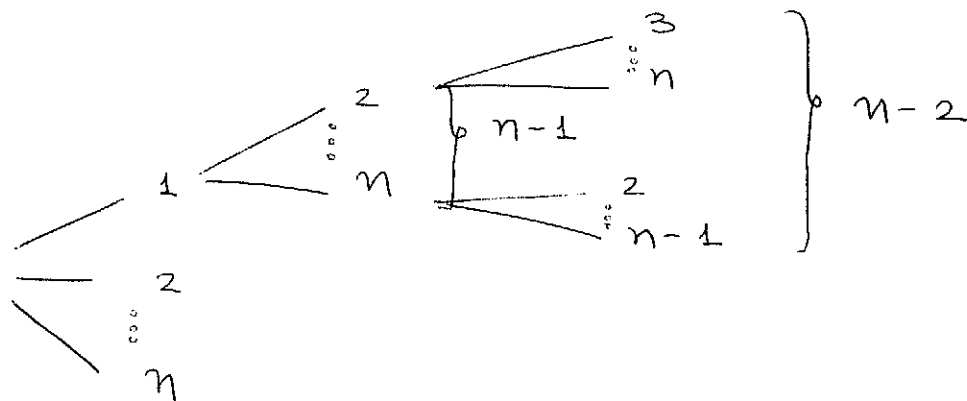

■ Για γενικό n αλλά $k=2$

Επιπλέον αν για $k=3$ ο τύπος δοσεται

$$n(n-1) \cdot (n-2)$$

Γενικά

$$n(n-1) \dots (n-(k-1)) = n(n-1) \dots (n-k+1)$$

Στην περίπτωση που $k=n$ ο τύπος δοσεται

$$n(n-1) \dots \times 1 = n!$$

↖ παραγοντικό

Ορισμός

Για $n=0, 1, 2, \dots$ ονομάζουμε η παραγοντικό και συμβολίζουμε με $n!$ τον αριθμό:

Παραδείγματα:

$$0! = 1 \quad (\text{Κενο γινόμενο})$$

$$(n+1)! = n! \cdot (n+1)$$

$$1! = 0! \cdot 1 = 1 \cdot 1 = 1$$

$$2! = 1! \cdot 2 = 1 \cdot 2 = 2$$

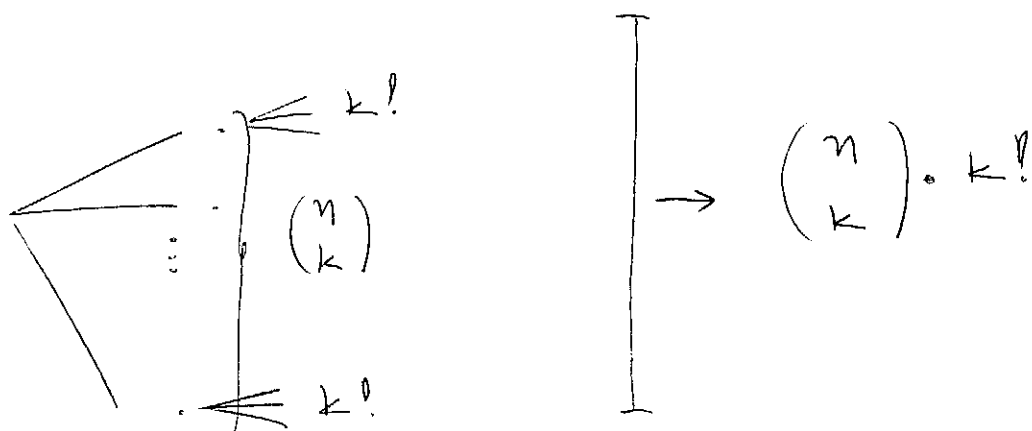
$$3! = 2! \cdot 3 = 2 \cdot 3 = 6$$

Πρόβλημα 3

Με πόσους τρόπους μπορείτε να διαλέψετε k αντικείμενα από τα n χωρίς να ενδιαφέρει η σειρά (Χαρακτηριστικό παράδειγμα = Λοττο)

Έστω $\binom{n}{k}$ η ανά k , αυτός ο αριθμός

Υπόδειξη: Βάση των $\binom{n}{k}$ προσπαθήστε να υπολογίσετε από την αρχή με πόσους τρόπους μπορώ να διαλέξω k αντικείμενα από τα n στην σειρά.

Άρα

$$\begin{aligned}\binom{n}{k} \cdot k! &= n(n-1)\dots(n-k+1) \\ &= n(n-1)\dots(n-k+1) \frac{(n-k)(n-k-1)\dots 1}{(n-k)(n-k-1)\dots 1} \\ &= \frac{n!}{(n-k)!}\end{aligned}$$

Επομένως

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Ίσχύει

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}$$

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k}$$

Οι τρόποι που μπορώ να επιλέξω k από τα n είναι το ίδιο με τους τρόπους που θα διαλέξω τα $n-k$ από τα n

n

$$\binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

$$\binom{n}{n-k} = \frac{n!}{(n-k)!(n-(n-k))!} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

} $\Rightarrow$

$$\binom{n}{k} = \binom{n}{n-k} \quad \checkmark$$

Παράδειγμα:

$$\binom{3}{2} = \frac{3!}{2!(3-2)!} = \frac{3!}{2!1!} = 3$$

Για να διαλέξω 2 από τα 3 και αυτά να τα βάλω στην βείρα, οι τρόποι είναι $3 \cdot 2 = 6$

Αν ήθερα ποσο είναι το $\binom{3}{2}$ θα υπολογίζα

αυτούς τους τρόπους σαν $\binom{3}{2} \cdot 2$

Οι πιθανότητες να κερδίσει κανείς το Λοττο είναι:

$$\frac{1}{\binom{50}{6}} = \dots = \frac{1}{15.890.000}$$

Ερώτηση 1

Με πόσους τρόπους μπορώ να διαλέξω η αντικείμενα από τα η χωρίς βείρα

↳ Με έναν τρόπο

$$\binom{n}{n} = \frac{n!}{n!(n-n)!} = \frac{n!}{n!0!} = \frac{n!}{n!} = 1$$

Ερώτηση 2

Με πόσους τρόπους μπορώ να διαλέξω (χωρίς βείρα) 0 αντικείμενα από τα η

↳ Με έναν τρόπο

$$\binom{n}{0} = \frac{n!}{0!(n-0)!} = \frac{n!}{1 \cdot n!} = 1$$

TAYTOHTA TOY NEWTON

$$\rightarrow (a+b)^2 = \begin{matrix} a & a \\ b & b \end{matrix} = (a+b) \cdot (a+b) = a^2 + 2ab + b^2$$

$$\rightarrow (a+b)^3 = \begin{matrix} a & a & a \\ b & b & b \end{matrix} = a^3 + 3a^2b + 3b^2a + b^3$$

$$\rightarrow (a+b)^n = \begin{matrix} a & a & \dots & a \\ b & b & \dots & b \\ \hline & & & n \end{matrix}$$

Θεωρω σύνολο $T_n = \{1, 2, \dots, n\}$

Εστω $\forall S \subseteq T_n$ επιβουίξω $k \in \#S$ τον αριθμό των στοιχείων τω S

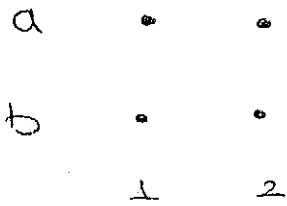
Για την διαδρομή για την οποία διαλέγω τα $\downarrow$ λέγα από το S και τα a από το $T_n - S$, θα εκφραστεί το δινοτένο

$$a^{\#(T_n - S)} \cdot b^{\#S}$$

Αρα

$$(a+b)^n = \sum_{S \subseteq T_n} a^{\#S} \cdot b^{\#(T_n - S)}$$

Παραδείγματα

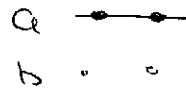
Αν $S \subseteq \{1, 2\}$ και $T_2 = \{1, 2\}$ τότε

έχω τις εξής πιθανότητες:

- 1^η περίπτωση $S = \emptyset$
- 2^η περίπτωση $S = \{1\}$
- 3^η περίπτωση $S = \{2\}$
- 4^η περίπτωση $S = \{1, 2\}$

↳ Στην 1^η περίπτωση καταλαβαίνω ότι η διαδρομή δεν περιλαμβάνει το b αλλά έχω τον διαδρομή στο a άρα

$$a^2 = a \# T_2 - S \cdot b \# S$$

2^η περίπτωση

$$b \cdot a = b \# S \cdot a \# T_2 - S$$

3^η -"-

$$a \cdot b = b \# S \cdot a \# T_2 - S$$

4^η -"-

$$b^2 = b \# S \cdot a \# T_2 - S$$

Διαλέγω $k \leq n$

Για ποόσα $S \subseteq T_n$ $\#S = k$

$$\binom{n}{k} a^k \cdot b^{n-k}$$

Άρα $\sum_{k=0}^n \binom{n}{k} a^k b^{n-k}$

ΔΙΟΝΥΜΟ ΤΟΥ ΝΕΥΤΩΝΑ

$$\rightarrow (a+b)^n = \underbrace{(a+b) \cdot (a+b) \cdot \dots \cdot (a+b)}_{n \text{ φορές}}$$

Βασικό διώνυμο είναι ένα από a και b που εληκτιγεται, διαλεγοντας από την κάθε παρένθεση a ή b για να συλλεγεται στο διώνυμο. Σχδ είναι ένα διώνυμο της μορφής $\varepsilon_1 \cdot \varepsilon_2 \cdot \dots \cdot \varepsilon_n$ όπου τα $\varepsilon_i = a$ ή b είναι ακριβώς το στοιχείο που έχω διαλέξει από την i παρένθεση.

Θα θεωρησουμε γνωστό ότι

$$(a+b)^n = \sum \{ \varepsilon_1 \varepsilon_2 \dots \varepsilon_n \mid \varepsilon_1 \varepsilon_2 \dots \varepsilon_n \text{ είναι ένα βασικό διώνυμο} \}$$

Ένα βασικό διώνυμο μπορεί να ταυριστεί εάν πληροφορία με ένα υποσύνολο τα γνωστά

$$T_n = \{ 1, 2, \dots, n \}$$

Αρα μπορώ να γροψω ότι

$$(a+b)^n = \sum_{S \subseteq T_n} \{ \varepsilon_1 \varepsilon_2 \dots \varepsilon_n : \varepsilon_i = a \iff i \notin S \text{ \& } \varepsilon_i = b \iff i \in S \}$$

$$(a+b)^n = \sum_{k=0}^n \binom{n}{k} a^{n-k} b^k$$

$$\begin{aligned}(a+b)^2 &= \binom{n=2}{0} a^2 b^0 + \binom{n=2}{1} a^1 b^1 + \binom{n=2}{2} a^0 b^2 = \\ &= \frac{2!}{0!(2-0)!} a^2 + \frac{2!}{1!(2-1)!} ab + \frac{2!}{2!(2-2)!} b^2 = \\ &= 1a^2 + 2ab + 1 \cdot b^2 \\ &= a^2 + 2ab + b^2\end{aligned}$$